

1995 májusában Bence Gábor kapott megbízást a fóti Evangelikus Kántorképző Intézet vezetésére. A következőkben az ő beszámolóját olvashatjuk az elmúlt nyár három tanfolyamáról.

Nyári kántorképző tanfolyamok Fóton

Fóton, az Evangelikus Kántorképző Intézetben idén is megtartottuk nyári előkészítő tanfolyamainkat. A két háromhetes és egy kéthetes tanfolyam célja, hogy a résztvevő fiataloknak indítást adjon az évközi elmélyült egyházzene-tanulásra. Ezért e tanfolyamok tábor-jellegűek, ahol igen intenzíven foglalkozik az elkötelezett gárda a reá bízottakkal, s ahol mód nyílik az evangélicációs munkára is.

Az egyes tanfolyamok vezetői (*Finta Gergely, Ecsedi Zsuzsa és Dr. Balás István*) maguk gyűjtötték össze a táborok zenetanárait s kérték fel a szolgáló lelkeseket, így mindhárom tanfolyamnak sajátos arculata alakulhatott ki.

Az orgona tantárgy előadói végzős (ill. frissen végzett) orgona- és egyházzeneész szakos főiskolai hallgatók voltak, akik fiatalságukkal közel álltak tanítványaikhoz, szakmai tudásuk azonban a tanításhoz szükséges tekintélyt biztosította számukra. Szép és jelentős előrehaladást jelentett sok résztvevőnek e néhány hét: mód nyílt a napi kántori teendők gyakorlása mellett a zenei nyelv mélyebb összefüggéseinek felvillantására is a kamarazenélésben, az improvizálási gyakorlatokban, egy-egy orgonamű többféle értelmezési lehetőségének vizsgálatában.

Egyre igényesebb a zeneelmélet-szolfézs tárgyak oktatása is. A jelentkezők előképzettségéhez alkalmazkodva, tanfolyamonként hat-nyolc szinten is oktatták a résztvevőket.

Szomorú tapasztalat azonban, hogy a gyülekezeti énekek ismertségi foka visszaesett az utóbbi években. Erre a tanfolyamvégi ún. énekversenyek derítették fényt, amelyeken néhány kiemelkedő teljesítmény mellett bizony azt kellett látnunk, hogy csökkent a hallgatók éneklési kedve. Ez talán otthoni gyülekezetük hanyatló éneklési buzgóságára utal, vagy arra, hogy a jelentkezők év közben nem vesznek rendszeresen részt az istentiszteleti életben. Így igen nagy feladat hárult az énekoktatókra: reméljük, hogy eredményeiket már a következő években láthatjuk.

A nyári tanfolyamok egyik központi tevékenysége az énekkari munka. A karvezetők – Ecsedi Zsuzsa és Balás István – igyekeztek olyan művekkel megismertetni a kórustagokat, amelyeket otthoni környezetükben is használni tudnak. Emellett szempont volt az is, hogy az evangélikus gyülekezeti énekkarok által kevésbé énekelt repertoárt is megismertessék. Így az énekelt anyagban szerepelt Byrd, Purcell valamint Vulpius és Buxtehude néhány műve ugyanúgy, mint Lotti egy miséje s az Eperjedi Graduál néhány többszólamú tétele. Az odaadó, magával ragadó munka eredményeként a tanfolyamok ideje alatt több külső szolgálatot is vállalhatott egy-egy kórus: énekeltek a fóti evangélikus és katolikus templomban egyaránt (istentiszteleti és koncertkeretben), de közreműködtek a keresztyén-zsidó nemzetközi tanács ünnepén is. Az augusztusi tanfolyam kórusa pedig a Deák téri templomban tarthatott zenés áhítatot sokak örömeire.

A nyári kórusmunka a két kiváló karnagy vezetésével a munkaévben is folytatódik. A Mandák-kórus tagjai havonta egy hétvégére összegyűltek gyakorlásra az ország legkülönbözőbb helységeiből; ősszel Győrben és környékén, télen pedig Nógrád megye gyülekezeteiben vállaltak szolgálatot.

Bence Gábor

* * *

Evangélikus kántorlapjainkon szeretnénk rendszeresen bemutatni egy-egy gyülekezet vagy egyházmegye zenei életét. Elsőként a kelenföldi ének- és zenekar fiatal karnagyát, Bence Gábort kérdeztem.

Egy gyülekezet egyházzeneje – Kelenföld

F. G.: *Milyen munkaágak jellemzik gyülekezeted zenei életét, milyen hagyományokra tekinthettek vissza ezekben?*

B. G.: Mielőtt leltárszerűen felsorolnám a zenei tevékenységeket a gyülekezetben, hadd kezdjem avval, hogy e tevékenységek céljáról szólok. Mert a gyülekezet nagysága és a kelenföldi templom többé-kevésbé centrális elhelyezkedése meg-megújuló kísértést jelent, hogy egyházzeneink öncélú művészkedéssé váljon. Minden zenei munkaterületnek az egyház liturgiájába kell bekapcsolódnia úgy, hogy az egyházzenevel foglalkozók tagjai legyenek annak a gyülekezetnek, amelyben szolgálnak.

Protestáns gyülekezetről lévén szó, természetes, hogy a legrendszeresebb szolgálat az istentiszteleti orgonajáték, a gyülekezeti ének előkészítése és kísérése. *Sulyok Imre* zeneszerző és orgonaművész 1951 óta látja el ezt a feladatot példamutató alázattal és odaadó szakértelemmel. Varázslatos személyiségén és hitén túl a liturgikus zenéhez való hozzáállását az teszi hitelessé, hogy azon kevesek közé tartozik, akik zeneszerzői, karnagyai és orgonaművészi tanulmányaik után elvégezték az akkor még létező zeneakadémiai protestáns egyházzenei szakot is. Hálás vagyok azért, hogy gyermekkorom óta figyelhettem szolgálatát, amelyben mindig a liturgikus szempontok voltak a meghatározók.

Gyülekezetünknek nem sokkal a templom megépülése után énekkara is alakult, melynek karnagya eleinte *Weltler Jenő*, majd *Kapi-Králik Jenő* volt (mindketten az evangélikus kóruskultúra nagy alakjai). 1951-től 1980-ig az énekkart is *Sulyok Imre* vezette, és ekkor vettem át tőle a stafétabotot. Az ötvenes-hatvanas években az egyházi zene száműzve volt a koncertpódiumokról, sokakat vonzott hát a templomi kórus. A liturgikus funkciók mellett kulturális missziót is jelentett ez a munka: egy sor akkori kortárs szerző művét mutatta be a kórus. Ma a reformációt követő két évszázad máig meghatározó evangélikus hagyományait igyekszünk életben tartani, sőt „újraélni”. Visszatérő örömforrás és megerősítés a századokkal előttünk járók hitvalló zenéjébe bekapcsolódni.

Az énekkar mellé 1988-ban kamarazenekar is alakult. Szükségét éreztük annak, hogy az addig alkalmanként összetrombitált hangszeres együttest rendszeres próbákat vállaló, összeszokottabb zenekar váltsa fel.